

ระเบียบการและหลักเกณฑ์การแข่งขัน
กิจกรรมการประกวดสวดมนต์หมู่ทำนองสรภัญญะ
โครงการประเพณีวันสำคัญของชาติและศาสนา เนื่องในวันวิสาขบูชา ๒๕๖๐

.....

๑. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้เยาวชนได้มีศรัทธาในพระรัตนตรัยและกล่อมเกลาจิตใจให้เป็นคนมีจิตใจเยือกเย็น
๒. เพื่อรักษาวัฒนธรรมและประเพณีไทยอันดีงามทางพระพุทธศาสนา
๓. เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีของเยาวชนระหว่างสถาบันการศึกษาด้วยกัน

๒. บทที่ใช้ในการประกวด

บทบูชาพระรัตนตรัย, บทนมัสการ, บทพุทธคุณ, บทธรรมคุณ, บทสังฆคุณ, บทขยลลิติกาถา (พาหุง)

๓. ระดับของผู้เข้าประกวดแบ่งเป็น ๓ ระดับการศึกษา

๑. ระดับประถมศึกษา	ส่งเป็นทีมละ ๑๐ คน
๒. ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	ส่งเป็นทีมละ ๑๐ คน
๓. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	ส่งเป็นทีมละ ๑๐ คน

๔. คุณสมบัติของผู้เข้าประกวด

๑. ต้องได้รับความเห็นชอบเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา
๒. ต้องเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในสถาบันที่ส่งเข้าประกวดเท่านั้น
๓. ผู้เข้าประกวดต้องแต่งชุดนักเรียนของสถาบันศึกษาที่ตนสังกัดอยู่
๔. นักเรียนสามารถสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะได้ตามบทที่กำหนด
๕. โรงเรียนสามารถส่งนักเรียนเข้าร่วมประกวดสวดมนต์ได้ไม่เกินระดับละ ๑ ทีม

๕. หลักเกณฑ์การประกวด

บทสวดที่ใช้ในการจัดประกวดสวดมนต์หมู่สรรเสริญพระรัตนตรัย ทำนองสรภัญญะ

๑. บทบูชาพระรัตนตรัย (อรหัง สัมมาสัมพุทธโธ ฯลฯ)
๒. บทนมัสการพระพุทธเจ้า (นโมตัสสะ ภควโต ฯลฯ)
๓. บทพุทธคุณ ภาษาบาลี (อิติปิโส ภควา ฯลฯ) สวดทำนองสังโยค เสร็จแล้วต่อด้วย
๔. บทพุทธคุณ ภาษาไทย (องค์ใดพระสัมพุทธ ฯลฯ) สวดทำนองสรภัญญะ
๕. บทธรรมคุณ ภาษาบาลี (สวากขาโต ฯลฯ) สวดทำนองสังโยค เสร็จแล้วต่อด้วย
๖. บทธรรมคุณ ภาษาไทย (ธรรมะคือคุณากร ฯลฯ) สวดทำนองสรภัญญะ
๗. บทสังฆคุณ ภาษาบาลี (สุปฏิปันโน ภควโต ฯลฯ) สวดทำนองสังโยค เสร็จแล้วต่อด้วย
๘. บทสังฆคุณ ภาษาไทย (สงฆ์ใดสาวกศาสดา ฯลฯ) สวดทำนองสรภัญญะ

เกณฑ์การตัดสิน

๑. ความถูกต้องของอักขระ	๒๐	คะแนน
๒. ความถูกต้องของจังหวะ	๒๐	คะแนน
๓. ความถูกต้องของทำนอง	๒๐	คะแนน
๔. ความไพเราะของน้ำเสียง	๒๐	คะแนน
๕. ความพร้อมเพรียงโดยรวม	๑๐	คะแนน
๖. มารยาทและท่าทาง	๑๐	คะแนน
รวม	๑๐๐	คะแนน

คำอธิบาย

๑. ความถูกต้องของอักขระ

หมายถึง การว่าตัวอักษร คือพยัญชนะและสระ ได้ถูกต้องชัดเจนตามหลักภาษาไทยและบาลี ว่าตัวควบกล้ำ ตัว ร ตัว ล อักษรสูง อักษรต่ำ ทีฆะ รัสสะ อัฒมะสระ ได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนของภาษา

๒. ความถูกต้องของจังหวะ

หมายถึง รู้จักรรคตอนว่า ตรงไหนควรหยุด ตรงไหนไม่ควรหยุด ตรงไหนควรว่าติดต่อกันไป ตรงไหนควรเอื้อน (จังหวะที่ถือว่า ผิด คือจังหวะที่ช้าหรือยืดยาวจนเกินไป และหยุดในแต่ละวรรคนานเกินไป)

๓. ความถูกต้องของทำนอง

หมายถึง เมื่อสวดภาษาบาลี สวดตามสังโยควิธี เมื่อสวดภาษาไทยสรรเสริญพระพุทธคุณ พระธรรมคุณ พระสังฆคุณ และบทพาหุง ต้องสวดบทสวดให้ถูกต้องตามบทประพันธ์นั้นๆ (ห้ามสวดทำนองเสนาะ)

๔. ความไพเราะของน้ำเสียง

หมายถึง เสียงที่เปล่งออกมาเต็มเสียง ดังชัดเจน กังวานไพเราะเสนาะหู ไม่แหบหรือเบาจนเกินไป เสียงกลมกล่อม ไม่แตก ไม่พร่า เอื้อนได้ไพเราะ

๕. ความพร้อมเพรียงโดยรวม

หมายถึง ขณะสวดว่า พร้อมกัน ทั้งอักขระ จังหวะ ทำนอง กลมกลืนเสมือนเสียงเดียวกัน ไม่มีเสียงแตกแยกออกกันไป เช่น หลายคนออกเสียงสูง แต่บางคนออกเสียงต่ำ หรือหลายคนสวดเร็ว หรือพอดี แต่บางคนสวดช้าและลากเสียง เป็นต้น

๖. มารยาทและท่าทาง

หมายถึง การแต่งกาย ความเรียบร้อยแต่ละคนทั้งคณะ กิริยาที่เข้าไปในสถานที่ประกวด การเดินเข้าไปในที่ประชุม การเดินเข้า การนั่งคุกเข่า (อิริยาบถขณะสวดมนต์ ต้องนั่งคุกเข่าประนมมือ) การกราบพระรัตนตรัยแบบเบญจางคประดิษฐ์ การทำความเคารพธงชาติ และการทำความเคารพพระบรมฉายาลักษณ์ (ไม่ได้ตั้งไว้ ให้กราบพระรัตนตรัยแล้ว เริ่มสวดได้เลย)

/เกณฑ์การให้...

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของอักขระ”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดคะแนนเกี่ยวกับอักขระ คือ

๑. สวดตัว ร เป็นตัว ล ตัด ๑ คะแนน (ทุกครั้งที่สวดผิด)
๒. คำควบกล้ำออกเสียงไม่ควบกล้ำตัด ๑ คะแนน (ทุกครั้งที่สวดผิด)
๓. สวดผิดคำอื่น นอกเหนือจากนี้ตัดคำละ ๑ คะแนน

เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของจังหวะ”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดคะแนนเกี่ยวกับจังหวะ คือ

๑. ขึ้นบทนำผิดแบบ กล่าวคือต้องขึ้นคำคำเดียว ในบท นโม / สวากขาโต / สุปะฏิปันโน และบทพาหุ หากขึ้นมากกว่าคำเดียวให้ตัดแห่งละ ๑ คะแนน ยกเว้นบทพุทธคุณให้ขึ้นว่า อิติปิ โส
๒. สวดจังหวะไม่เท่ากัน ช้าบ้าง เร็วบ้าง ให้ตัดแห่งละ ๑ คะแนน
๓. คำคร่อมวรรคที่มีเครื่องหมายติงศ (-) ต้องเอื้อน (เอื้อนให้เสียงต่อเนื่องไปถึงคำในวรรคถัดไปโดยมิให้เสียงขาด) หากไม่เอื้อนถือว่าผิดจังหวะ ให้ตัดแห่งละ ๑ คะแนน เว้นวรรคก่อนจบ ให้เอื้อนโดยให้เสียงขาดคำหากมิให้เสียงขาดคำให้ตัด ๑ คะแนน เช่นบทสวดภาษาไทยที่ว่า “สัมพุทธการุญ – ญภาพันนินรินทร” ต้องเอื้อนคำว่า “รุญ” ให้เสียงขาดจากคำว่า “ญภาพันนินรินทร”
๔. สวดเร็วหรือช้าเกินไปทุกบททั้งภาษาบาลีและภาษาไทย ให้ตัดคะแนนได้ แต่ต้องให้คะแนนไม่เกินระดับพอใช้

เกณฑ์การตัดสิน “ความถูกต้องของทำนอง”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดคะแนนเกี่ยวกับทำนอง คือ

๑. บทนมัสการพระรัตนตรัยไม่สวดเป็นทำนองนำ คือ มีผู้นำ ๑ คนที่เหลือให้สวดตาม
๒. การสวดภาษาบาลี ตั้งแต่บท นโม เป็นต้นไป ไม่สวดเป็นทำนองสังโยค
๓. การสวดภาษาไทย ไม่สวดเป็นทำนองสรภัญญะตามลักษณะฉันทลักษณ์นั้นๆ
๔. การประกวดในรอบคัดเลือกก็ดี รอบชิงชนะเลิศก็ดี สวดบทที่กำหนดให้ไม่ครบและไม่ปฏิบัติตามกติกาที่กำหนดไว้ ให้คะแนนได้ไม่เกินระดับพอใช้

เกณฑ์การตัดสิน “ความไพเราะของน้ำเสียง”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดคะแนนเกี่ยวกับน้ำเสียงในการสวดมนต์ คือ

๑. สวดใช้เสียงดังเกินไป ไม่กลมกล่อม หรือเบาเกินไป จนฟังไม่ชัดเจน
๒. เสียงไม่เข้ากัน เช่น เสียงสูง เสียงต่ำ เสียงเล็ก เสียงใหญ่ เป็นต้น
๓. ขึ้นบทนำออกเสียงสูงเกินไป

เกณฑ์การตัดสิน “ความพร้อมเพียงโดยรวม”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดสินคะแนนเกี่ยวกับความพร้อมเพียงในการสวดมนต์ คือ

๑. สวดไม่พร้อมเพียงกัน เช่น การรับไม่พร้อมกัน เป็นต้น
๒. ผู้สวดนำขึ้นครั้งแรกอาจไม่ชอบใจหรือรู้สึกเพี้ยน ขึ้นบทใหม่เป็นครั้งที่ ๒ แสดงถึงความไม่พร้อมให้ตัดสินคะแนนครั้งละ ๑ คะแนน
๓. สวดข้ามบทที่กำหนด เช่น กำหนดให้สวดทุกบท เมื่อสวดบทพุทธคุณจบแล้ว ไม่สวดบทธรรมคุณ ต่อจากบทพุทธคุณ แต่ข้ามไปสวดบทสังฆคุณ เป็นต้น ลักษณะอย่างนี้คณะกรรมการมีสิทธิ์ที่จะพิจารณาให้คะแนนได้ไม่เกินระดับพอใช้

เกณฑ์การตัดสิน “มารยาทและท่าทาง”

เกณฑ์ที่คณะกรรมการพิจารณาตัดสินคะแนนเกี่ยวกับมารยาทและท่าทางขณะประวดสวดมนต์ คือ

๑. ไม่เดินเข้าเข้าไปสถานที่จัดประวด (หน้าโต๊ะหมู่บูชา)
  ๒. กราบพระรัตนตรัยไม่พร้อมเพียงกัน การทำความเคารพธงชาติและบรมฉายาลักษณ์ไม่ถูกต้อง (กรณีที่มีการตั้งธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์ไว้)
  ๓. การนั่ง การเดินเข้า และการลุกขึ้น ไม่พร้อมเพียงกันทั้งคณะ
  ๔. ไม่สงบนิ่งในขณะสวด มีอาการไม่สำรวม เช่น มองซ้าย - ขวา เป็นต้น
  ๕. ความไม่พร้อมอย่างอื่น เช่น การแต่งกายไม่เรียบร้อยทั้งที่อยู่โรงเรียนเดียวกัน เป็นต้น
- ให้อยู่ในดุลพินิจของคณะกรรมการ หากปรากฏว่า ไม่พร้อม กรรมการมีสิทธิ์ ให้คะแนนไม่เกินกว่าระดับพอใช้

๗. สถานที่และเวลาในการประวด

การแข่งขันรอบคัดเลือก

จัดการแข่งขันระหว่างวันที่ ๖ - ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ทุกวิทยาเขต/วิทยาลัย หรือสถานที่ที่กำหนด

ส่วนกลาง ณ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม
โทร. ๐๒ - ๔๔๔ - ๖๐๐๐ ต่อ ๑๐๗๙, ๑๐๘๐, ๑๐๘๑

๑. การแข่งขันรอบรองชนะเลิศ

จัดการแข่งขันระหว่างวันที่ ๑ - ๔ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ส่วนกลาง หรือสถานที่ที่กำหนด

๒. การแข่งขันรอบชิงชนะเลิศ

จัดการแข่งขันระหว่างวันที่ ๔ - ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ณ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราช
วิทยาลัย
ส่วนกลาง หรือสถานที่ที่กำหนด

๘. รางวัล

๑. รางวัลชนะเลิศ ได้รับโล่รางวัล
๒. รองชนะเลิศอันดับที่ ๑
๓. รองชนะเลิศอันดับที่ ๒
๔. รางวัลชมเชย ๒ รางวัล

๙. หลักการพิจารณาตัดสินในกรณีได้คะแนนเท่ากัน

๑. ถ้ามีกรรมการตัดสิน ๕ หรือ ๗ หรือ ๙ ท่าน จะใช้วิธีการตัดคะแนนของกรรมการที่ให้คะแนนสูงสุดและต่ำสุดออก รวมเฉพาะกรรมการที่ให้คะแนนในระดับกลางแล้วหาร (/) ด้วยจำนวนกรรมการที่เหลือจะได้ผลลัพธ์ถูกต้อง ถือเป็นอันสิ้นสุด

๒. ถ้ารวมคะแนนของกรรมการที่ให้คะแนนในระดับกลางแล้ว ผลลัพธ์มีคะแนนเท่ากัน ให้เอาคะแนนของกรรมการทุกคนมารวมกัน ถ้าโรงเรียนใดได้มากกว่า ถือว่าโรงเรียนนั้นเป็นผู้ชนะ (เฉพาะที่มีกรรมการถึง ๕ หรือ ๗ หรือ ๙ ท่าน)

๓. ถ้ามีกรรมการตัดสิน ๓ หรือ ๕ ท่าน จะใช้วิธีรวมคะแนนจากกรรมการทั้งหมด แล้วหาร (/) ด้วยจำนวนกรรมการ ก็จะได้ผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ถือเป็นอันสิ้นสุด

๔. หาก ๓ วิธีข้างต้นนั้น ยังหาข้อยุติไม่ได้ ให้ดูคะแนนพิเศษในช่องคะแนนพิเศษในใบให้คะแนนว่ามีอยู่หรือไม่ ถ้ามีให้เอาคะแนนนั้นมาบวกกับคะแนนที่ได้ โรงเรียนใดได้คะแนนมากกว่าถือว่าเป็นผู้ชนะ

๕. ถ้าไม่มีคะแนนพิเศษตามข้อที่ ๔ ให้คณะกรรมการยึดเอาคะแนนอักษร หากโรงเรียนใดได้คะแนนอักขระมากกว่า ถือว่าโรงเรียนนั้นเป็นผู้ชนะ ถ้าคะแนนอักขระเท่ากันอีก ให้ดูคะแนน จังหวะทำนอง ฯลฯ เป็นเกณฑ์ตัดสินไปตามลำดับจนกว่าจะสิ้นสุด

เกณฑ์การคัดเลือกกรรมการ

คุณสมบัติของผู้เป็นกรรมการตัดสินสวดมนต์หมู่

๑. เป็นผู้มีความยุติธรรม ไม่มีความลำเอียงด้วยอคติ ๔
๒. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในระเบียบ กติกา และกฎเกณฑ์การตัดสินต่างๆ
๓. เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจในการสวดทำนองสังโยคและทำนองสรภัญญะและรู้ลักษณะของฉันทลักษณ์และบทประพันธ์ได้ดี ทั้งภาษาบาลีและภาษาไทย
๔. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาของบทสวดทั้งที่เป็นภาษาบาลีและภาษาไทย
๕. เป็นผู้มีความประพฤติเหมาะสม มีคุณธรรมเป็นที่น่าเคารพนับถือ
๖. ไม่มีนักเรียนของตนเข้าประกวดในขณะที่ทำหน้าที่เป็นกรรมการตัดสิน
๗. ให้มีประธานกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการตัดสิน

ระเบียบวิธีการจัดสถานที่การประกวด

การจัดเตรียมสถานที่ประกวดมนต์หมู่ฯ ทำนองสรภัญญะ

๑. ห้อง หรือสถานที่อื่นเหมาะสมควรแก่การประกวดสวดมนต์ เช่น โบสถ์ ศาลาการเปรียญ หรือ ห้องประชุม เป็นต้น แล้วแต่ผู้รับผิดชอบเห็นสมควร

๒. โตะหมู่บูชาอาจจะเป็นหมู่ ๕ หมู่ ๗ หรือ หมู่ ๙ ก็ได้ พร้อมพระพุทธรูป รูปเทียนและดอกไม้ ตามองค์ประกอบของโตะหมู่บูชาที่นิยม

๓. ควรเตรียมพรมหรือเสื่อหน้าโตะหมู่บูชา สำหรับให้ผู้ประกวดนั่งประกวด

๔. ควรเตรียมธงชาติและพระบรมฉายาลักษณ์ จำนวนเท่ากับจุดประกวดหรือสถานที่ประกวดให้ เหมือนๆ กัน

๕. ควรเตรียมโตะสำหรับวางอุปกรณ์ของคณะกรรมการ ซึ่งอาจเป็นโตะยาวก็ได้ และเก้าอี้ให้พอดี กับคณะกรรมการตัดสิน อาจจะเป็น ๓ ท่าน ๕ ท่าน หรือมากกว่านั้น ขึ้นอยู่กับผู้รับผิดชอบว่าจะเชิญ คณะกรรมการตัดสินกิจกรรมกี่คน